2408000602010001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)
MAJOR - MODERN BUSINESS PRACTICES - LEVEL 1

[**Time: As Per Schedule**] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:

1. **1. Fill up strictly the following details on your answer book**
   a. Name of the Examination: **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)**
   b. Name of the Subject: **MAJOR - MODERN BUSINESS PRACTICES - LEVEL 1**
   c. Subject Code No: **2408000602010001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો: (કોઈ પણ પાંચ) **10**

Answer Briefly: (Any five)

1. અભિપ્રેરણ એટલે શું?
   What is motivation?

2. માહિતીસંચાર ના લક્ષણો જણાવો.
   State the characteristics of communication.

3. સ્વ- વિકાસનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
   Clarify the meaning of self-development.

4. અંકુશની વ્યાખ્યા આપો.
   Give the definition of control.

5. CPM પદ્ધતિનો વિકાસ ક્યાં વર્ષમા કોના દ્વારા થયો?
   In which year CPM method was developed and by whom?

6. સમજાવો: રાજકીય ઇવેન્ટ સંચાલન

Explain: Political event management.

7. પરિવર્તન ને અસર કરતા બાહ્ય પરિબળો જણાવો.

What are the external forces that affect the change?

Q.2 પર્ટ પદ્ધતિના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. **14**

Explain the advantages and limitations of PERT method.

અથવા

OR

(અ) મેકકલેલેન્ડની જરૂરિયાતોનો સિધ્ધાંત સમજાવો. **7**

Explain McClelland's need theory.

(બ) અભિપ્રેરણના હકારાત્મક ઓજારો સમજાવો. **7**

Explain the positive tools of motivation.

Q.3 માહિતી સંચારના પ્રકારો વિગતવાર સમજાવો. **14**

Explain the types of communication.

અથવા

OR

(અ) માહિતી સંચારમા સુધારાઓ સમજાવો. **7**

Explain the improvements in communication.

(બ) અંદાજપત્રીય અંકુશના ફાયદાઓ સમજાવો. **7**

Explain the advantages of budgetary control.

Q.4 **(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નોનો જવાબ આપો.** **6**

Answer the question (any one)

1. પરિવર્તનની પ્રક્રિયા સમજાવો.

   Explain the process of change.

2. ઇવેન્ટ સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો.

   Explain the Importance of Event Management.

(બ) CASE STUDY **6**

રામ કેર લી.માં અવધ મહેતા પંદર વર્ષથી જોડાયેલા હતા. ક્રમશઃ બઢતી મેળવી મહેતા ફોરમૅન સુધી પહોંચી શક્યા હતા. જે મેળવ્યું તેનો તેને ગર્વ હતો. કંપનીમાં કામ કરવું તેમને ખૂબ ગમતું હતું.
હાલમાં મહેતાને ઉત્પાદન પ્રક્રિયા ટૂંકાવે તેવી મહત્ત્વની શોધ પ્રાપ્ત થઈ. જે તેમણે પોતાના ઉપરીને જણાવી પરંતુ તેની શોધને આવકારવામાં આવી નહીં એવું એમને લાગ્યું. કેટલાક કર્મચારીઓને પણ આવું જ અનુભવાયું. જેથી કર્મચારીઓના મનમાં એવી માન્યતા કેળવાય કે અમારાં સૂચનો, પ્રશ્નો અને અભિપ્રાયો ઉચ્ચ સપાટી સુધી પહોંચતાં જ નથી તેમ જ ઉચ્ચ સપાટીથી નીચે તરફ આદેશો, હુકમો કે સૂચનાઓની રવાનગી યોગ્ય સ્વરૂપે થતી નથી. વાસ્તવમાં કામદારોમાં કેળવાયેલી માન્યતાઓ ખોટી હતી.

Shri Avadh Mehta has been working in Ram Care Ltd., for last 15 years. Gradually, Mehta was promoted to foreman. He takes pride in whatever he has obtained and likes working in the company.
At present, Shri Mehta obtained the discovery of short production process, which he stated to higher officials. But he feels that his discovery is not honoured properly. Some employees also feel that, the employees are prejudiced that their suggestions do not reach to the top level and top level's orders, suggestions etc., do not come down to bottom level. Actually belief developed in the employees was wrong.

પ્રશ્નો:

Questions:

1. ઉપરના કેસમાં કયો સંચાલકીય પ્રશ્ન સંકળાયેલો છે?

   In the above case, which managerial problem (question) is connected?

2. આ પરિસ્થિતિ સુધારવાના ઉપાયો. જણાવો.

What should be done to improve the situation?

*****

2408000602020001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE
(SECOND SEMESTER) (NEP)
MAJOR-ACCOUNTING FOR SPECIFIC BUSINESS LEVEL 2

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:

1. **Fill up strictly the following details on your answer book**
   a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)**
   b. Name of the Subject : **ACCOUNTING FOR SPECIFIC BUSINESS LEVEL 2**
   c. Subject Code No : **2408000602020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) **10**
Do as Directed: (Any five)

1. અમરચંદે 200 ટીન તેલ રૂ. 1,800 પ્રતિ ટીન દરેક 15 કિલો સુરતીને આડતથી વેચવા મોકલવામાં આવ્યા હતા તેણે રૂ. 3,000 ખર્ચ માટે ચૂકવ્યા. સામાન્ય નુકશાન ૧૦% છે. જો સ્ટોક ૫૭૦ કિલો તેલ હોય તો આખરસ્ટોક મૂલ્યની ગણતરી કરો અને આમનોંધ લખો.

   200 tins of oil at Rs. 1,800 per tin of 15 kg each were sent by Amarchand to Surati to be sold on consignment. He paid Rs. 3,000 for expenses. Normal loss is considered to be 10%. Calculate the value of closing stock and write journal entry if the quantity left is 570 kg oil.

2. માલધણી 01-01-2024ના રોજ આડતિયા પર ત્રણ મહિનાની હૂંડી લખે છે. તેણે બેંકમા માસિક ૦.૯૦% એ. રૂ. ૨૪,૩૦૦ વટાવથી વટાવી. માલધણીના ચોપડામાં આમનોંધ લખો.
   Consignor draws on consignee a three months bill on 1-1-24, which was discounted in the bank at Rs. 24,300 discount. The rate of discount is 0.90% per Month. Pass Journal entries in the books of consignor.

3. તાપી અને ગંગા સંયુકત સાહસમાં જોડાયા .તેમણે . રૂ.૧, ૮૭,૫૦૦નો માલ ખરીધો હતો. તેમાંથીરૂ . ૧,૬૮,૭૫૦નો માલરૂ .૨,૨૫,૦૦૦માંવેચ્યો . બાકી વધેલો માલ તાપી વેચાણ પર થયેલ સરેરાશ કાચા નફાના દર કરતા અડધા નફાના દરે લઇ જાય છે .ગંગાના ચોપડે લઈ લીધેલ સ્ટોક અંગે આમનોંધ લખો

Tapi and Ganga entered into joint venture. They purchased goods worth Rs.1,87,500 out of which Rs. 1,68,750 goods are sold by Rs. 2,25,000. The unsold stock was taken over by Tapi, yielding a gross profit at half the average rate made on sales. Write journal entry in the books of Ganga for Goods taken.

4. રામ અને ભરત રમકડાં ખરીદીને વેચવાનાં સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. નીચે આપેલી માહિતી પરથી રમકડાંની ખરીદ કિંમત શોધો.
Ram and Bharat entered into joint venture to buy and sell toys. Find the purchase price of the toys from the information given below.

(1) રામે રૂ. ૩૧,૪૮૦ માં રમકડાનું વેચાણ કર્યું, જ્યારે ભરતે રૂ. ૨૨,૫૨૦ માં વેચાણ કર્યું
Ram paid Rs. 31,480 while Bharat sold the toy for Rs. 22,520 sold.

(2) વેચેલ રમકડાંની પડતર રૂ. ૪૦,૫૦૦ છે.
Cost price of sold toys is Rs. 40,500.

(3) નહીં વેચાયેલ રમકડાં રામ અને ભરત નફા સહિત અનુક્રમે રૂ. ૨,૪૦૦ અને રૂ.૩,૬૦૦ માં લઇ લે છે. આ માલ મૂળ કિંમત પર કાચા નફાની ટકાવારી પ્રમાણે જે કિંમત આવે તે કિંમતે લીધો હતો.

Unsold toys were taken over by Ram and Bharat for Rs. 2,400 and Rs. 3,600 including profit. The toys were valued at cost plus percentage of gross profit that was realised on the total sales.

5. અ કંપનીએ મશીન અમિત લિમિટેડ પાસેથી તા-૧-૪-૨૦૨૦ ના રોજ ભાડા ખરીદ પધ્ધતિથી ખરીધ્યુ. કરાર પ્રમાણે રૂ. ૪૦,૦૦૦ રોકડા કરાર વખતે અને બાકીની રકમ નીચે દર્શાવેલ ત્રણ હપ્તામાં દર વર્ષે ૩૧ મી માર્ચના રોજ ચૂકવવામાં આવી. રૂ. ૪૬,૮૦૦, રૂ. ૪૩, ૨૦૦ અને રૂ ૩૯,૬૦૦. મશીનની રોકડ કિંમત શોધો.

A company purchased Machinery from Amit Ltd. On hire purchase Method on 1-4-2020. As per agreement Rs. 40,000 cash paid at the time of agreement and balance paid in three instalments as mentioned below on 31st March every year: Rs. 46,800, Rs. 43, 200, and Rs. 39,600. Find the cash price.

6. એક મિલકત ભાડા ખરીદ પધ્ધતિથી ખરીદી. કરાર વખતે રૂ. ૫૦,૦૦૦ અને બાકીની એક સરખી રકમના વ્યાજ સહિતના ત્રણ હપતાની કુલ રકમ રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ છે, તેમાં વ્યાજ રૂ. ૩૦,૦૦૦ સમાયેલ હોય તો મિલકતની રોકડકિંમત શોધો.

In a hire purchase agreement the down payment is Rs. 50,000 and the total amount of three equal instalments including interest is Rs.1,80,000 in which interest is Rs. 30,000, find the cash price of the property.

7 હિસાબી ધોરણનો અર્થ લખો.
Give meaning of Accounting Standard.

Q.2 ગુજરાતના X લીમીટેડે રૂ. ૧૦૦ પ્રતિ સાડીના ભાવની ૩૦૦૦ સાડીઓ રૂ.૧૫૦પ્રતિ સાડીની ભરતિયા કિંમતે કોલકાતાની Y લિમિટેડને આડતથી વેચવા મોકલી હતી. X લીમીટેડે રૂ. ૬૦૦૦ પેકિંગ અને નૂર માટે ચુકવ્યા. રસ્તામાં ૧૦ સાડીઓને સંપૂર્ણ નુકસાન થયું હતું અને વીમા કંપનીએ ૬૦% રકમનો દાવો સ્વીકાર્યો. **14**
Y લિમિટેડે સાડી દીઠ રૂ. ૧૬૦ લેખે ૨૫૦૦ સાડીઓ રોકડેથી, ૫૦ સાડીઓ રૂ.૧૭૦ લેખે ઉધારથી વેચી અને ૪૦ સાડીઓ રૂ. ૧૭૫ લેખે X લીમીટેડની ભલામણથી ઉધાર પર વેચી, જેમાં રૂ. ૧૫૦૦નો વેચાણ ખર્ચ કર્યો Y લિમિટેડે X લીમીટેડના ખાતામાં રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ મોકલ્યા. તેઓ કુલ વેચાણ પર ૫% સામાન્ય આડત અને રૂ. ૧૫૦ પ્રતિ સાડીથી વધુની કોઈ પણ વધારાની કિંમત પર વધુ ૨૫% કમિશન મેળવવા માટે હકદાર છે. ૧૫૦૦ સાડીઓ ગુજરાતમાં રૂ. ૧૧૦પ્રતિ સાડીના ભાવે વેચી. X લીમીટેડના ચોપડે

X Ltd. of Gujarat sent 3,000 sarees on consignment to Y Ltd. of Kolkata at the invoice price of Rs. 150 per saree having cost price of Rs.100. The consignor paid Rs. 6,000 for packing and freight. 10 sarees got damaged in the transit. Insurance company accepted 60% claim.
Y Ltd. sold 2,500 sarees at Rs.160 per saree for cash, 50 sarees at Rs.170 sold on credit to Mayank and 40 sarees at Rs. 175 were sold to Z Ltd. on recommendation of X Ltd. and incurred Rs. 1500 for selling expenses and remitted Rs.2, 50,000 to Gujarat account. He is entitled to a commission of 5%

on total sales plus a further of 25% commission on any surplus price realized over Rs.150 per saree. 1,500 series were sold by X Ltd. at Gujarat at Rs. 110 per saree. In the books of X Ltd. you are required to prepare Account, and

(1) આડતમાલખાતું અને
Consignment Account, and

(2) Y લીમીટેડનું ખાતું તૈયાર કરો.
Y Ltd. Account.

અથવા
Or

ઓ જનરલ કંપનીએ સુરત ટ્રેડીંગ કંપનીને ૧૦૦ A.C તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૩ ના રોજ આડતથી વેચવા મોકલ્યા. દરેક A.C રૂ. 20,000 ની ભરતિયા કિંમતે મોકલ્યા હતા. ભરતિયા કિંમત પર ૨૫% નફો મળે તે રીતે ભરતિયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે. ઓ જનરલ કંપનીએ માલ મોકલતી વખતે ગાડીનો ખર્ચ રૂ. ૨૫૦૦, નૂર રૂ. ૫૦૦૦ અને વીમો રૂ. ૭૫૦૦ ચૂકવ્યા હતા.. સુરત ટ્રેડિંગ કું. એ પાંચ મહિનાની માટે રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ની હૂંડી સ્વીકારીને પરત કરી. ઓ જનરલ કંપનીએ બે માસ પછી વાર્ષિક 12%ના દરે હૂંડી બૅન્કમાં વટાવી. સુરત ટ્રેડિંગ કંપની ૧૦% સામાન્ય આડત અને ૫% આસામી આડત મેળવવા માટે હકદાર છે. આ ઉપરાંત તેને ચોખ્ખા નફાના 10% લેખે નફાભાગ પણ આપવાનો છે.૩૧-૧૨-૨૦૨૩ ના રોજ સુરત ટ્રેડિંગ કં.એ વેચાણ આંકડો અને બૅન્ક ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. તેની પાસેથી મળેલ વેચાણ આંકડામાં નીચે મુજબની વિગતો મળેલ છે: **14**

O General Company consigned 100 A.C. to Surat Trading Co. on 1-1-2023. The invoice price was Rs. 20,000 per A.C. But pro-forma invoice price was made out at a figure to show a profit of 25% on invoice price. O General Company paid the expenses of carriage Rs. 2,500, freight Rs. 5,000 and insurance Rs. 7,500 at the time of sending goods.
Surat Trading Company accepted a bill of Rs. 5, 00,000 for five months and returned. O General Company discounted the bill after two months at 12% p.a. Surat Trading Company is entitled to get 10% general commission and 5% Del- Cruder commission. In addition to this he is also to be given 10% of net profit as a share in profit. On 31-12-2023 Surat Trading Company sent an account sales and a bank draft for the amount due from him. It was reported in the account sale that:

(1) તેણે ગાડીભાડા માટે રૂ.1, 000, ઓક્ટ્રોય રૂ. 4,000 અને જાહેરાત માટે રૂ. 1,360 ચૂકવ્યા.

He paid Rs. 1,000 for carriage, Rs. 4,000 for octopi and Rs. 1,360 for advertisement.

(2) તેણે ૩/૫ A.C ૩૦% નફાથી રોકડેથી વેચ્યા.
He sold 3/5 A.C. at 30% profit for cash.

(3) તેણે પટેલ બ્રધર્સને ૧/૫ A.C ૫૦% નફાથી ઉધાર વેચ્યા.
He sold 1/5 A.C. at 50% profit to Patel Brothers on credit.

(4) તેણે ઓ જનરલ કંપનીની ભલામણ અને જવાબદારી મુજબ મજેઠીયાને ૧/૨૦ A.C ૪૦% નફાથી વેચ્યા.

He sold 1/20 Act 40% profit to Majethiya as per the recommendation and responsibility O General Company.

(5) તેણે પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે ૧/૧૦૦ A.C. ભરતિયા કિંમતે ખરીધા.
He purchased 1/100 A.C. for his personal use at the invoice price.

(6) તેના ગોડાઉનમાં સ્ટોરકીપરની બેદરકારીને કારણે ૧/૨૫ A.C ને નુકસાન થયું હતું.વીમા કંપનીએ ૩૦% ઓછો દાવો મંજૂર કર્યા. તેણે આ ખમીવાળો સામાન ૫૦% ઓછા ભાવે રોકડેથી વેચ્યો.

1/25 A.C. was damaged due to negligence of storekeeper in his go down. Insurance Co. sanctioned 30% less. He sold these damaged goods at 50% less for cash.

7. બંને ગ્રાહકો ૯૦% ચૂકવ્યા પછી નાદાર બન્યા અને તેમની મિલક્તમાંથી અંતિમ ડિવિડન્ડ તરીકે રૂપિયા દીઠ ૯૦ પૈસા લેખે વસૂલ થયા.
Both customers became bankrupt after paying 90% and received 90 paisa per rupee as final dividend from their estate.

8. બાકી માલને વેચાણ યોગ્ય બનાવવા માટે કેટલાક સમારકામ ખર્ચની જરૂર છે,જે અંદાજિત રૂ. ૨૦૦૦ હતો. ઉપરોક્ત વિગતો પરથી માલધણીના ચોપડામાં આડતમાલ ખાતુ તૈયાર કરો.
Remaining goods require some repairing expenses to make them saleable, Which is estimated Rs. 2,000.
From the above particulars, Prepare consignment A/c. in the books of consigner.

Q.3 1લી ઑક્ટોબર, 2023 ના રોજ અન્ના અને શેટ્ટી એ 3 : 2 ના ગુણોત્તરમાં નફા- નુકસાન વહેંચી લેવાની શરતે એક સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા અને તેમના સંયુક્ત બેંક ખાતામાં અનુક્રમે રૂ. ૬૨,૫૦૦ અને રૂ. ૩૭,૫૦૦ જમા કરાવ્યા. **14**

સંયુક્ત બેંક ખાતાનો ઉપયોગ ફક્ત ખરીદી અને વેચાણ માટે કરવાનો છે જ્યારે સંયુક્ત સાહસના ખર્ચા દરેક ભાગીદારે પોતાના અંગત ભંડોળમાંથી ચુકવવા. અન્નાને માસિક રૂ. ૨૫૦ લેખે પગાર ચૂકવવાનો છે અને શેટ્ટીને તેમણે કરેલ વેચાણ પર 5% કિંમશન ચૂકવવાનું છે

અન્નાએ રૂ.81,250નો સામાન ખરીધો. અને ખર્ચ માટે ચૂકવણી રૂ. 6,250 કરી.
શેટ્ટીએ અમુક માલ રૂ.75,000માં વેચ્યો અને વેચાણ ખર્ચના રૂ. 625 ચુકવ્યા.
રૂ.25,000નો ન વેચાયેલ માલઅન્નાએ લીધો. 31મી માર્ચ, 2024 ના રોજ હિસાબોની પતાવટ કરવામાં આવી હતી.
ઉપરોક્ત વ્યવહારો માટે જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો

On 1st October, 2023 Anna and Shetty entered into Joint venture sharing profit and Losses in the ratio of 3: 2. They deposited Rs. 62,500 and Rs. 37,500 respectively into their joint bank account and decided that joint bank account is to be used for purchase and sale while joint venture expenses should be paid by each partner out of their private funds. Anna is to be paid salary of Rs. 250 per month for general administration and Shetty is to be paid commission at 5% on sales affected by him.
Anna purchased goods worth Rs. 81,250 and paid for expenses Rs. 6,250
Shetty sold some of the goods for Rs. 75,000 and paid selling expenses Rs. 625
unsold goods worth Rs. 25,000 were taken over by Anna. Accounts were settled on 31st March, 2024. Prepare necessary accounts to record the above Transactions.

અથવા

Or

કર્મયુગે ૧લી જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ના રોજ TM કોમ્પ્યુટર ટ્રેડર્સ પાસેથી ભાડે ખરીદ પધ્ધતિએ કમ્પ્યુટર ખરીધું છે, દરેક હપ્તાની વિગતો નીચે મુજબ છે. **14**
Karmyug has purchased a computer on hire purchase bases from TM Computer Traders on 1st January, 2020 Payment terms are us under:

તારીખ DATE	વ્યાજસહિત હપ્તા amount with interest
૦૧-૦૧-૨૦૨૦ 01 - 01-2020	૬૨,૫૦૦ 62,500
૩૧-૧૨-૨૦૨૦ 31-12-2020	૫૬,૨૫૦ 56,250
૩૧-૧૨-૨૦૨૧ 31-12-2021	૫૦,૬૨૫ 50,625
૩૧-૧૨-૨૦૨૨ 31-12-2022	૩૨,૫૦૦ 32,500
૩૧-૧૨-૨૦૨૩ 31-12-2023	૨૮,૭૫૦ 28,750

રોકડકિંમતની શરૂઆતની બાકી પર વાર્ષિક ૧૫%ના દરે વ્યાજ વસૂલવાનું છે. ઘટતી જતી બાકીની પધ્ધતિએ વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારો ગણાય છે. કર્મયુગના ચોપડે નીચે મુજબના ખાતા તૈયાર કરો

Interest is to be charged on the opening balance at 15%. Depreciation is to be charged at 10% on reducing balance method. Prepare in the books of Karmyug.

(1) કમ્પ્યુટર ખાતું
Computer Account

(2) વ્યાજ ખાતું
Interest Account

(3) ઘસારા ખાતું
Depreciation Account

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈ પણ ત્રણ) **12**
Write Short Notes: (Any three)

1. આડતમાલના હિસાબોમાં સામાન્ય નુકસાન અને અસામાન્ય નુકસાન
   Normal loss and Abnormal loss in Consignment Account

2. રાશના ધંધાના લક્ષણો
   Characteristics of Joint Venture

3. હિસાબી નીતિઓની જરૂરીયાત
   Need for Accounting Standard

4. ઇન્વેન્ટરીનું મુલ્યાંકન
   Valuation of Inventories

5. ભાડે ખરીદ પધ્ધતિ
   Hire purchase System

*****

2408000602030001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)
MINOR - MANAGERIAL ECONOMICS LEVEL 3

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:	Seat No:
1. Fill up strictly the following details on your answer book a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)** b. Name of the Subject : **MINOR - MANAGERIAL ECONOMICS LEVEL 3** c. Subject Code No : **2408000602030001** 2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary. 3. Figures to the right indicate full marks of the question. 4. All questions are compulsory.	Student's Signature

Q.1 **ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઇ પણ પાંચ)** **10**
Answer in Short. (Any five)

1. અલ્પહસ્તક ઇજારાનાં લક્ષણો જણાવો.
   State the characteristics of oligopoly.

2. મૂડી અંદાજપત્ર એટલે શું?
   What is capital budgeting?

3. વાસ્તવિક વેતનની વ્યાખ્યા આપો.
   Give the definition of real wage

4. ઇજારો એટલે શું?
   What is monopoly?

5. આર્થિક નફો એટલે શું?
   What is economic profit?

6. કિંમત નેતૃત્વ એટલે શું?
   What is price leadership?

7. પેઢીની સમતુલા એટલે શું?
What is equilibrium of a firm?

Q.2 ઇજારાયુક્ત હરીફાઇમાં પેઢીની ટૂંકા ગાળાની અને લાંબા ગાળાની સમતુલા સમજાવો. **14**
Explain short run and long run equilibrium of a firm under monopolistic Competition.

અથવા

OR

(અ) કિંમત ભેદભાવના પ્રકારો સમજાવો. **7**
Explain types of price discrimination.

(બ) પૂર્ણ હરીફાઇમાં પેઢીની ટૂંકા ગાળાની સમતુલા સમજાવો. **7**
Explain short run equilibrium of a firm under perfect competition.

Q.3 મૂડી રોકાણ માટેનાં પરત ચૂકવણી સમયગાળો અને ચોખ્ખી વર્તમાન મૂલ્ય માપદંડની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. **14**
Explain pay-back period and net present value criteria of capital investment in detail.

અથવા

OR

(અ) એક જ વ્યવસાયમાં વેતન તફાવત સમજાવો. **7**
Explain the wage differentials in a same occupation.

(બ) પ્રો. શુમ્પીટરે આપેલ નફાના નવપ્રવર્તન સિધ્ધાંતની ચર્ચા કરો. **7**
Discuss the innovation theory of profit given by Prof. Schumpeter.

Q.4 **ટૂંક નોંધ લખો. (કોઇ પણ ત્રણ)** **12**
Write short note. (Any three)

1. ઇજારામાં પેઢીની લાંબા ગાળાની સમતુલા
Long run equilibrium of a firm under monopoly.

2. વેચાણ ખર્ચ
Selling cost

3.નફાનો ગતિશીલ સિધ્ધાંત
Dynamic theory of profit

4. મૂડી પૂરવઠાના આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાનો
Internal sources of supply of capital

5. ખાંચવાળી માંગ રેખા
Kinked demand curve

*****

2408000602040002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)(NEP)
MDC - STATISTICAL METHODS FOR SOCIAL SCIENCE
LEVEL 4

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)(NEP)**

b. Name of the Subject : **MDC - STATISTICAL METHODS FOR SOCIAL SCIENCE – LEVEL 4**

c. Subject Code No : **2408000602040002**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. A simple calculator can be used.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 નીચેના પ્રશ્નના જવાબ આપો. (કોઇ પણ પાંચ) **10**

Answer the following question. (any five)

1. એક દ્વિચલ નિદર્શ માટે n= 16, r =0.8 છે. તો સહસંબંધાંક નો સંભવિત દોષ શોધો:
For a bivariate model n = 16, r = 0.8. then find the Probable error of Correlation.

2. જો bxy = - 1.5 અને S_y: S_x = 1:2 હોય તો r અને byx શોધો.
If bxy = -1.5 and S_y: S_x = 1:2 then find r and byx.

3. પ્રચલિત સંકેતો અનુસાર (AB)=10, ($\alpha\beta$)=6, (Aβ)=5, (αB)=12 હોય તો A અને B વચ્ચે કેવા પ્રકારનો ગુણાત્મક સંબંધ છે તે જણાવો.
State the type of association between two attributes from the given data:
(AB)=10, ($\alpha\beta$)=6, (Aβ)=5, (αB)=12

4. r = 0.8, $\sum d^2$=330 હોય તો સ્પિયરમેનની ક્રમાક સહસંબંધઆંકની રીતે n ની કિમત શોધો.
If r = 0.8, $\sum d^2$=330 find the value of n by Spearman's rank correlation Coefficient.

5. જો N= 500, (A)=300, (α)=200, (B)=300, (AB)=225 હોય તો માહિતીની સંગતતા જણાવો.
If N= 500, (A)=300, (α)=200, (B)=300, (AB)=225 find the Consistency Of Data.

6. સુરેખાનુ અન્વાયોજન y=12.5 + 0.75 $\frac{(\text{વર્ષ}-2015)}{5}$ છે તો વર્ષ 2025 માટે કિંમતનું અનુમાન કરો.
If linear equation is y=12.5 + 0.75 $\frac{(year-2015)}{5}$,estimate the price for the year 2025.

7. સામાયિક શ્રેણીના ઘટક વલણ શોધવાની રીતોના નામ જણાવો.
Name the methods of finding the trend component of a Time series.

Q.2 (A) નીચેની માહિતી માટે સંબંધાંકની ગણતરી કરો. **9**
Calculate the correlation for the following data.

Y \ X	10-20	20-30	30-40	40-50
10-20	20	26	-	-
20-30	8	14	37	-
30-40	-	4	18	3
40-50	-	-	4	6

(B) નીચેની માહિતી પરથી y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો. **5**
From the following data obtain the regression line y on x.

X	28	41	40	38	35	33	46	32	36	33
Y	30	34	31	34	30	26	28	31	26	31

અથવા

OR

(A) નીચે આપેલ મહિતી પરથી x અને y વચ્ચેનો સહસંબંધાંક શોધો. ઉપરાંત નિર્ણાયક્તાનો આંક પણ શોધો. **7**
Find the correlation between x and y from the given data. Besides Also find the determinant number.

X	48	49	50	51	52	53	54	55	56
Y	98	100	88	102	95	125	120	110	125

(B) નીચેની માહિતી પરથી y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો અને જ્યારે x = 10 હોય ત્યારે y ની કિમતનુ આગણન કરો. **7**

From the following data obtain the regression line y on x and find the value of y when x=10

	X	Y
મધ્યક mean	15	20
પ્રમાણિક વિચલન Standard deviation	3	9
r = 0.42		

Q.3 (A) નીચેની સમય શ્રેણી માટે ચિલત સરેરાશની રીતે મોસમી વધઘટ શોધો. **9**

Find the seasonal fluctuation as a moving average for the following time series.

વર્ષ-Year	I	II	III	IV
2021	70	75	72	79
2022	72	78	75	78
2023	75	80	74	72
2024	80	85	78	77

(B) એક ફેક્ટરીમાં 400 કારીગરોમાંથી 214 કારીગરો કુશળ હતા. કુલ તાલીમ મેળવેલ કારીગરોની સંખ્યા 150 હતી જેમાંથી 42 કારીગરો કુશળ ન હતા. તાલીમ અને કુશળતા વચ્ચેનો યુલ નો ગુણાત્મકસંબંધાંક મેળવો અને અર્થઘટન કરો. **5**

Out of 400 workers in a factory, 214 workers were skilled. The total number of trained Workers was 150 out of which 42 Workers were unskilled. Obtain and interpret Yule's co-efficient of association between training and skills of workers.

અથવા

OR

(A) નીચેની માહિતી પરથી ન્યુનતમ વર્ગની રીતે સુરેખાનુ અન્વાયોજન કરો અને તે ઉપરથી વર્ષ 2025 માટે વેચાણનુ પૂર્વાનુમાન મેળવો. **7**

Find the linear equation for the trend from given data by least square method and estimate the sales for the year 2025.

વર્ષ YEAR	2019	2020	2021	2022	2023	2024
વેચાણ SALES	12	16	20	25	29	36

(B) નીચેની માહિતી બે શહેરોમાંથી લીધેલા નિદર્શોમાંથી મળે છે તે ઉપરથી બંને શહેરો માટે યુલની રીતે ગુણાત્મક સંબંધાંક શોધો. **7**

	શહેર X	શહેર Y
કુલ વ્યકિતઓ	1000	1200
શિક્ષિત વ્યક્તિઓ	600	800
આર્થિક રીતે પછાત વ્યક્તિઓ	700	700
આર્થિક રીતે પછાત પરંતુ શિક્ષિત વ્યક્તિઓ	400	400

The following information comes from samples taken from two cities find the Yule's co-efficient of association between economical condition and Education for both cities.

	City X	City Y
Total persons	1000	1200
Educated persons	600	800
Economically backward persons	700	700
Economically backward but educated persons	400	400

Q.4 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમે તે ત્રણ) **12**

Answer the following questions (any three)

1.સહસંબંધના પ્રકારો સમજાવો.
Explain the types of Correlation

2. નિયતસંબંધાંકના ગુણધર્મો લખો.
State the properties of Regression Co-efficient

3.ગુણાત્મક સંબંધ શોધવાની પ્રમાણની રીત અને યુંલ ની રીત સમજાવો
Explain Proportion Method and yule's method to find the type of association between attributes

4.સામાયિક શ્રેણીના ઘટકોમાં વલણ ઘટક સમજાવો.
Discuss trend component of a time series data

5. સંભવિત દોષ વિશે સમજાવો.
Explain Probable Error

*****

2408000602050001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(SECOND SEMESTER)
AEC - ENGLISH PROFICIENCY AND LIFE SKILLS - II - LEVEL 5

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 25]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)(SECOND SEMESTER)**
   b. Name of the Subject : **AEC - ENGLISH PROFICIENCY AND LIFE SKILLS - II**
   c. Subject Code No : **2408000602050001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. There are in all two questions.
6. Clearly mention the options you attempt.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 Choose the correct option. (Any Ten) **10**

1) Billy got job in the locomotive shed because ____
   A] Billy had behaved exactly in the manner as Alf Agar had taught him.
   B] Mr. Tom Patty had spoken good words about Billy to Mr. Bidwell.
   C] Mr. Bidwell admired the way Billy spoke to him and he was impressed by his honesty.
   D] Mr. Bidwell saw himself as a young boy in Billy.

2) Which strategy was employed by the stokers against the new order of not rehiring of an employee within a period of thirty days?
   A] Resigning after taking salary of the workdays.
   B] Quitting the jobs.
   C] Rejoining of old employees with new names.
   D] Going on strike.

3) Where had Albert Foreman worked before working as a verger in the church?
   A] As a tobacconist.
   B] As a page boy in the house - hold of a merchant prince.
   C] As a butler to a widowed peeress and at the house of a retired ambassador.
   D] B' and 'C' both.

4) What answer/answers did the king receive from the hermit?
   A] The most important time is --- now.
   B] The most necessary man is with whom you are at present.
   C] Most important affair is to do him good.
   D] All of the above

5) Why could the writer not employ himself in the spinning mills?
   A] His education was not sufficient to get the job in the spinning mill.
   B] Mill owners ill- paid the workers.
   C] Work sites in the spinning mills were dirty and snuffy.
   D] His parents wanted him to work as an apprentice in the locomotive shed.

6) What was the most extraordinary thing the vicar had come to know about the verger, Albert Edward Foreman?
   A] Verger had not done his duty satisfactorily.
   B] Verger could neither read nor write.
   C] Verger had been dinning with the aristocratic parishioners.
   D] He was working as a tobacconist.

7) Identify irregular verb from the following.
   A] visit
   B] manage
   C] obey
   D] go

8) Identify the usage of the word 'trouble' as the different parts of speech in the following sentences.

1. He was troubled by his past life.
2. Larry and I were in great trouble.

A] Noun / Verb
B] Verb / Noun
C] Noun / Noun
D] Verb / Verb

9) Find Pronoun/Pronouns from the following sentence.

1. Before reaching the hermit's cell, he dismounted from his horse.

A] reaching / dismounted
B] hermit / horse
C] cell / his
D] he/ his

10) He said, 'Álex must ring the bell'.
(Identify the correct indirect speech from the following)

A] He said that Alex was ringing the bell.
B] He said that Alex would ring the bell.
C] He said that Alex had to ring the bell.
D] He said Alex to ring the bell.

11) The company paid its men only twice a month.
(Find the correct passive voice of the above sentence)

A] Its men were paying only twice a month by the company.
B] Its men were paid only twice a month by the company.
C] Its men had been paid only twice a month by the company
D] Its men have been paid only twice a month by the company

12) Give negative prefix of ‘continue’

A] decontinue
B] discontinue
C] noncontinue
D] continuity

Q.2 A) Answer in brief. (Any two) **4**

1) What role does smile play in human communication?

2) What is adaptability?

3) Why is it important to update one's knowledge and skills?

4) What are the characteristics of an assertive person?

B) Expand the idea in maximum 75 words. (Any one) **4**

1) Seech is silver and silence is golden.

2) Change yourself and you change the earth.

C) Attempt Case study or Real life experience in a paragraph not more than 150 words. (Any one) **7**

1) Write about the persons who were forced to quit their jobs or faced adverse situation in life, but he/she coped with the situation and later became successful.

2) What are the advantages and disadvantages of changing job frequently? Support your views with example of people you know who have changed job very often.

*****

2408000602060002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)
SEC - ELEMENTS OF BANKING & INSURANCE PAPER -II - LEVEL 6

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 25]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)**
b. Name of the Subject : **SEC - ELEMENTS OF BANKING & INSURANCE PAPER -II - LEVEL 6**
c. Subject Code No : **2408000602060002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકા પ્રશ્નોના જવાબો (કોઈ પણ પાંચ) **10**
Short Question Answers (Any Five)

1. NFS નુ પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે?
   What is the full form of NFS?
2. CTS નું પૂરું નામ શું છે?
   What is the full form of CTS?
3. Rupay Secure શું છે?
   What is Rupay Secure?
4. બેંકિંગમાં જામીન ગીરીપતાવટ શું છે?
   What is Security Settlement in banking?
5. AEPS શું છે?
   What is AEPS?

6. સ્થાનિક ચુકવણી વ્યવસ્થા શું છે?
What is Domestic Payment System?

7. બેંકિંગમાં જોખમ સંચાલન શું છે?
What is Risk Management in banking?

Q.2 સમજાવો: મોબાઇલ બેંકિંગના લક્ષણો અને વૈવિધ્ય **15**
Explain: Features of Mobile Banking and its Diversity

અથવા
OR

a. સમજાવો: નવીન બેંકિંગની વિશેષતાઓ **8**
Explain: Features of Innovative Banking

b. સમજાવો: ઈન્ટરનેટ બેંકિંગમાં બેક એન્ડ ઓપરેશન્સ **7**
Explain: Back End Operations in Internet Banking

*****

2408000602070001

Examination March-April - 2024

Bachelor of Commerce (Second Semester) (NEP)

VAC-Value Education in Bharatiya Knowledge System - Level 7

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 25]**

Instructions:

1. નીચે દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.

   Fill up strictly the following details on your answer book

   a. Name of the examination : **B.Com. (Sem. II)**

   b. Name of the Subject : **VAC-Value Education in Bharatiya Knowledge System - Level 7**

   c. Subject Code No : **2408000602070001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

પ્ર.૧. (અ) 8 – MCQ (દરેકનો ૧ માર્કસ) (૮ માંથી કોઈ પણ ૬) **(06)**

Q.1. (A) 8 – MCQ (1 Mark each) (Any 6 out of 8)

1. વાદળી શિયાળ જંગલમાં અન્ય શિયાળને કેમ ટાળતું હતું?

Why did the blue jackal avoid other jackals in the jungle?

(A) તે તેમની શક્તિથી ડરતો હતો

He was afraid of their strength

(B) તે તેમને તેના રાજ્ય માટે અયોગ્ય માનતો હતો

He considered them unworthy of his kingdom

(C) તે પોતાનો વેશ જાળવી રાખવા માંગતો હતો

He wanted to maintain his disguise

(D) તેને અન્ય શિયાળનો સંગાથ ગમતો ન હતો

He didn't like the company of other jackals

2. શ્વેતકેતુના પિતા કોણ હતા?

Who was the father of Shvetaketu?

(A) ગૌતમ — Gautama

(B) ઉદ્દાલકા — Uddalaka

(C) અગસ્ત્ય — Agastya

(D) વિશ્વામિતા — Vishvamita

3. ગૌતમ ઋષિ એ સત્યકામા ને શું કરવાની સૂચના આપી?

What did Sage Gautama instruct Satyakama to do in an unusual move?

(A) પર્વત પર ચઢો

Climb a mountain

(B) દિવસો સુધી ધ્યાન કરો

Meditate for days

(C) નબળી ગાયોની સંભાળ રાખો

Take care of weak cows

(D) દૂરના ભૂમિની મુસાફરી

Travel to a distant land

4. શ્વેતકેતુને તેમના ઉપવાસ અને યાદશક્તિ ગુમાવ્યા પછી શું અનુભૂતિ થઈ?

What realization did Shvetaketu have after his fast and the loss of memory?

(A) મન શાશ્વત અને સ્વતંત્ર છે

The mind is eternal and independent

(B) મન દ્રવ્યનું છે

The mind belongs to matter

(C) શરીર દ્વારા યાદશક્તિને અસર થતી નથી

Memory is unaffected by the body

(D) ઉપવાસ માનસિક ક્ષમતાઓને વધારે છે

Fasting enhances mental abilities

5. શા માટે બ્રાહ્મણ નજીકના ગામમાં ગયો?

Why did the Brahmin visit a nearby village?

(A) કરિયાણા ખરીદવા માટે

To buy groceries

(B) બલિદાન માટે બકરીની વિનંતી કરવી

To request a goat for sacrifice

(C) મિત્રને મળવા માટે

To meet a friend

(D) ચોમાસાથી બચવા માટે

To escape the monsoon

6. લાકડા એકત્ર કરતી સ્ત્રી એ રાજાને કેવી રીતે સાબિત કર્યું કે યુવાન છોકરો તેનો પુત્ર હતો?

How did the firewood woman prove to the king that the young boy was his son?

(A) શાહી ફરમાન બતાવીને

By showing a royal decree

(B) જન્મ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરીને

By presenting a birth certificate

(C) રાજાની સિગ્નેટરિંગ પ્રદર્શિત કરીને

By displaying the king's signet ring

(D) ગામમાંથી સાક્ષીઓ લાવીને

By bringing witnesses from the village

7. બ્રાહ્મણ અને ધુતારા નો ઉલ્લેખ આમાંથી કઈ વાર્તામાં છે?

The Brahmin and the crooks was taken from:

(A) પંચતંત્ર

Panchatantra

(B) ચાંદોગ્ય ઉપનિષદ

Chandogya Upanishad

(C) જાતક કથા

Jataka Katha

(D) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

None of the above

8. મંત્રી એ શા માટે શાહી ઘોડાને નદીમાં ધોવાનું સૂચન કર્યું?

Why did the minister suggest washing the royal horse up the river?

(A) મંત્રી ઘોડાની તરવાની ક્ષમતા ચકાસવા માંગતા હતા.

The minister wanted to test the horse's swimming abilities.

(B) મંત્રી એ વિચાર્યું કે ઘોડાને દ્રશ્ય બદલવાની જરૂર છે.

The minister thought the horse needed a change of scenery.

(C) નદીનું પાણી નહાવાના પૂલથી વિપરીતતા જું અને સ્વચ્છ હતું.

The river water was fresh and clean, unlike the bathing pool.

(D) મંત્રી માનતા હતા કે શાહી ઘોડો ઠંડુ પાણી પસંદ કરે છે.

The minister believed the royal horse preferred cold water.

પ્ર.૧. (બ) ટૂંકનોંધ લખો (૨ માંથી કોઈ પણ ૧) **(04)**

Q.1. (B) Write a short note (Any 1 out of 2)

1. અપરિગ્રહ

Non- possessiveness

2. શૌચ

Cleanliness

પ્ર.૨. (અ) સવિસ્તાર પ્રશ્ન (૨ માંથી કોઈ પણ ૧) **(09)**

Q.2. (A) Answer in Detail (Any 1 out of 2)

1. પિતા ઉદ્દાલક મુની દ્વારા શ્વેતકેતુને અપાયેલ બ્રહ્મજ્ઞાન અને બ્રહ્માંડની અખંડિત સમગ્ર જ્ઞાન વિશે નોંધ લખો

Write a note on Brahmagyan and holistic knowledge of the universe imparted to Shvetaketu by Muni Uddalak.

2. પંચતંત્ર ની વાર્તા ઓ ની આધુનિક જીવન માં ઉપયોગીતા 'ગંદા સ્નાન -પાણી' ના આધારે મૂલવો.

Evaluate the usefulness of Panchatantra stories in modern life on the basis of 'Dirty Bath Water'.

પ્ર.૨. (બ) સુભાષિત સમજાવો (૪ માંથી કોઈ પણ ૨) **(06)**

Q.2. (B) Explain Subhashit (Any 2 out of 4)

1. अयं निजः परो वैति गणना लघु चेतसाम्।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्॥

2. अपि स्वर्णमयी लंका न मे लक्ष्मण रोचते।
जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी॥

3. नमन्ति फलिनो वृक्षा:, नमन्ति गुणिनो जनाः।
शुष्क काष्ठश्च मूर्खश्च, न नमन्ति कदाचन्॥

4. असतो मा सद्गमय।
तमसो मा ज्योतिर्गमय।
मृत्योर्मा अमृतं गमय॥